

Sygn. akt IV Ka 978/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 listopada 2016r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział IV Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Aleksander Ostrowski (spr.)

Sędziowie SSO Grzegorz Szepelak

(...) del do SO Piotr Wylegalski

Protokolant Jowita Sierańska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Kępnie Aleksandry Zając-Hanulak

po rozpoznaniu w dniu 10 listopada 2016r.

sprawy **J. H.**

syna H. i H. z domu M.

urodzonego w dniu (...) w O.

oskarżonego o czyn z art. 300 § 1 i 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońców oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia

z dnia 23 maja 2016 roku sygn. akt V K 229/15

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze, w tym wymierza mu opłatę łącznie za I i II instancję w kwocie 1160 złotych.

UZASADNIENIE

J. H. został oskarżony o to, że w dniu 30 maja 2011 roku we W. woj. (...), w celu udaremnienia wykonania postanowienia Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej Wydział I Cywilny z dnia 30.12.2010 r. sygn. akt I C 2902/10, będąc w stanie grożącym niewypłacalnością, poprzez zbycie składników własnego majątku swojej żonie A. H. (2) w drodze umowy darowizny działek rolnych położonych we W. w obrębie J. o nr ewid. (...) i jednoczesnym zawarciu z nią w tym samym dniu umowy o rozdzielnosci majątkowej małżeńskiej, udaremniał zaspokojenie należności swoich wierzycieli: A. S. wynikających z umowy o dzieło z dnia 8.10.2009 roku w wysokości 130.000,00 zł, a także H. H. (1) i jego żony E. H., wynikających z umowy pożyczki z dnia 09.12.2010 roku kwoty 198.000,00 złotych, zawartej do dnia 30.12.2011 roku, stając się tym samym osobą całkowicie pozbawioną majątku, wobec której jakiegokolwiek postępowanie egzekucyjne stało się bezskuteczne, **tj. o czyn z art. 300 § 1 i 2 k.k.**

Wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieścia z dnia 23 maja 2016 r., sygn. akt V K 229/15:

I. uznał oskarżonego **J. H.** za winnego popełnienia czynu, opisanego w części wstępnej wyroku stanowiącego występki z art. 300 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 300 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 k.k. warunkowo zawiesił wykonanie wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności na okres próby wynoszący 4 lata;

III. na podstawie art. 33 § 2 k.k. wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych;

IV. na podstawie art. 72 § 2 k.k. zobowiązał oskarżonego J. H. do naprawienia wyrządzonej szkody przez uiszczenie kwoty 198.000 zł (stu dziewięćdziesięciu ośmiu tysięcy złotych) solidarnie na rzecz pokrzywdzonych H. H. (1) i E. H. w terminie 2 lat od uprawomocnienia się wyroku

V. zasądził od oskarżonego J. H. solidarnie na rzecz oskarżycieli posiłkowych H. H. (1) i E. H. kwotę 6.000 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

VI. na podstawie art. 627 k.p.k. i art. 2 ust. 1 i art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity Dz. U. z 1083 roku, Nr 49, poz. 223) zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty procesu w całości, ustalając wysokość należnej opłaty na kwotę 220 złotych.

Wyrok został zaskarżony w całości przez obrońców oskarżonego, którzy zarzucili:

1. obrazę przepisów postępowania karnego, mającą wpływ na treść orzeczenia, a to art. 4, art. 7, art. 410 w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., wyrażającą się nieuwzględnieniem treści tych przepisów w trakcie przewodu sądowego oraz przy wyrokowaniu i sporządzaniu uzasadnienia, a w szczególności:

- pominięcie milczeniem części materiału dowodowego zgromadzonego w trakcie postępowania w postaci tabelki znajdującej się na karcie 746 akt sprawy, co w konsekwencji doprowadziło do błędnych ustaleń faktycznych w zakresie wersji wydarzeń podawanych przez J. H. i jego żonę A. H. (2),

- wybiórczą ocenę dowodów, pomijającą całkowicie wersję wydarzeń podawaną przez J. H. i jego żonę A. H. (2) jako jedną z prawdopodobnych wersji wydarzeń i zbudowanie ustaleń faktycznych w oparciu o zeznania świadków H. H. (1), E. H., M. K. i A. K., podczas gdy zeznania tych świadków są niekonsekwentne, ich relacje z przebiegu wydarzeń wzajemnie sobie przeczą,

- wybiórczą analizę zeznań H. H. (1), E. H., M. K. i A. K. wyłącznie w zakresie tych fragmentów, które przystawały do koncepcji oskarżenia i późniejszego uznania winy oskarżonego, pomijając część materiału dowodowego przemawiającą jednoznacznie na korzyść oskarżonego,

- bezkrytyczne oparcie się na zeznaniach A. S. i dokonanie oceny tych zeznań niezgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów, w sposób dowolny i niezgodny z doświadczeniem życiowym przy pominięciu wersji wydarzeń podawanej przez J. H. i jego żonę A. H. (2) jako jednej z prawdopodobnych wersji wydarzeń, z którą to wersją korespondują fragmenty zeznań A. S. i jego oświadczeń składanych w postępowaniu przygotowawczym i sądowym,

a w konsekwencji

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść a polegający na uznaniu, że zgromadzony materiał dowodowy daje podstawę do uznania oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu przestępstwa, gdy tymczasem prawidłowa ocena dowodów prowadzić powinna do wniosku przeciwnego.

Stawiając powyższe zarzuty skarżący wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu przestępstwa, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja obrońców oskarżonego jest bezzasadna.

Dokonana przez Sąd Odwoławczy analiza materiału dowodowego zgromadzonego w toku niniejszego postępowania oraz wyczerpującego i precyzyjnego pisemnego uzasadnienia rozstrzygnięcia w żaden sposób nie pozwala na przypisanie Sądowi Rejonowemu błędów i dowolności w ustalaniu stanu faktycznego, jak również nieprawidłowości przy ocenie poszczególnych dowodów.

Wbrew twierdzeniom apelujących Sąd Rejonowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne w oparciu o drobiazgową wręcz analizę i ocenę całości zgromadzonego materiału dowodowego, w której odniósł się zarówno do wyjaśnień oskarżonego J. H. i jego żony A. H. (2) a także do zeznań pokrzywdzonych i świadków oraz dowodów z dokumentów.

Odnosząc się do podniesionego przez obrońców oskarżonego zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia wskazać należy, że zarzut ten jest w całości chybiony, obejmuje bowiem okoliczności, które w istocie rzeczy niewiele mają wspólnego z błędem w ustaleniach faktycznych w ścisłym tego słowa znaczeniu, lecz sprowadza się wyłącznie do polemiki z trafnymi ustaleniami faktycznymi poczynionymi przez Sąd meriti w tej sprawie i wskazuje na rozbieżności między stanem faktycznym ustalonym przez Sąd, a oceną materiału dowodowego dokonaną przez apelujących opartą na wyjaśnieniach oskarżonego, kwestionującego popełnienie przypisanego mu czynu. Nie konkretyzują natomiast skarżący, na czym polega błąd Sądu I instancji popełniony w procesie ustalania faktów, dlatego też nie może być on uwzględniony.

To w konsekwencji pozwala uznać, iż w przedmiotowej sprawie Sąd I instancji dokonał trafnych ustaleń faktycznych, zebrany w sprawie materiał dowodowy należycie rozważył i w granicach określonych treścią art. 7 k.p.k. wyprowadził trafny wniosek w przedmiocie winy oskarżonego w zakresie popełnienia przypisanego mu przestępstwa oraz jego kwalifikacji prawnej z art. 300 § 1 i § 2 k.k.

Nie ulega wątpliwości, iż oskarżony znajdując się w stanie grożącej mu niewypłacalności, w dniu 30 maja 2011 r. darował swojej żonie A. H. (2) jedyny przedstawiający jakąkolwiek wartość składnik swojego majątku, tj. nieruchomości. Oskarżony wyzbył się zatem (i to pod tytułem darmym) jedynego składnika majątkowego, z którego jego ówczesni i przyszli wierzyciele mogli uzyskać zaspokojenie.

Sąd Odwoławczy w całości podziela także ustalenia Sądu meriti, iż w dniu 30 maja 2011 r., a zatem w dacie zawarcia umowy darowizny, oskarżony posiadał wymagalne zadłużenie zarówno wobec A. S., a wynikające z zawartej z nim w formie aktu notarialnego umowy o dzieło, jak i wobec H. H. (1) i E. H., wynikające z umowy pożyczki.

Do takiej konkluzji prowadzą bowiem zarówno wewnętrznie spójne i logiczne zeznania pokrzywdzonych H. H. (1) i E. H. oraz korespondujące z nimi zeznania świadków M. K. i A. K., zeznania pokrzywdzonego A. S. jak i dowody z dokumentów, wskazane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, w oparciu o które Sąd I instancji dokonał ustaleń faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia.

Wbrew sugestiom skarżących brak jest podstaw do kwestionowania zeznań pokrzywdzonych, którzy szczegółowo i konsekwentnie przedstawili okoliczności związane z zawieraniem przez nich z oskarżonym umowami oraz dalszą postawę oskarżonego polegającą na niewywiązaniu się z w/w umów. Sąd Okręgowy w całości podziela przedstawioną przez Sąd I instancji ocenę tych dowodów, której skarżący nie zdołali skutecznie podważyć.

Oskarżony w swoich wyjaśnieniach kwestionował zaś z jednej strony wymagalność roszczenia A. S., z drugiej zaś istnienie zadłużenia wobec H. H. (1) i E. H. i na tym również opierają się zarzuty apelacyjne. Skarżący w tym zakresie

przedstawiają jednak jedynie własną wizję omawianego czynu, która sprowadza się do wskazania, że - po pierwsze - nigdy nie doszło do zawarcia z H. H. (1) i E. H. umowy pożyczki na kwotę 198.000 zł, po drugie zaś - akt notarialny z A. S. został podpisany jedynie dla „dobrego samopoczucia” pokrzywdzonego a z umowy tej oskarżony miał się wywiązać dopiero po wywłaszczeniu i sprzedaży nieruchomości.

Zaprezentowana przez obrońców w apelacji argumentacja kwestionująca dokonane przez Sąd I instancji ustalenia stanowi jedynie gołosłowną polemikę z trafnymi, znajdującymi oparcie w zasadach logicznego rozumowania i doświadczeniu życiowym, obszernymi wywodami Sądu I instancji zawartymi na stronach 11-29 uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Z uwagi na ich przekonujący charakter nie zachodzi potrzeba ich ponownego szerszego przytaczania i ich powielanie przez Sąd Okręgowy jest całkowicie zbędne. Wystarczy wskazać, że są one spójne, logiczne i wyczerpujące, zaś skarżący do tej obszernej i trafnej argumentacji Sądu I instancji w ogóle się nie odnoszą i nie wskazują, dlaczego ich zdaniem nie jest ona zasadna.

W odniesieniu do czynu popełnionego na szkodę H. H. (1) i E. H. skarżący koncentrują się w istocie na zarzucaniu Sądowi I instancji, iż pominął milczeniem tabelkę znajdującą się na karcie 746 akt sprawy (która w mniemaniu skarżących ma kluczowe znaczenie dla dokonania prawidłowych ustaleń faktycznych), gdy tymczasem Sąd I instancji w pisemnych motywach wyroku odniósł się również i do tego dokumentu i wprost wskazał, że miał go w polu widzenia, o czym przekonuje fragment uzasadnienia wyroku zawarty na stronie 27. Jednocześnie podkreślenia wymaga w tym miejscu, iż powoływanie się przez skarżących na ten dokument nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia, albowiem nie dotyczy on zawartej w dniu 9 grudnia 2010 r. umowy pożyczki, zaś w ramach ustawowych uprawnień wynikających z art. 7 k.p.k. Sąd I instancji władny był w tym zakresie oprzeć się na zeznaniach pokrzywdzonych, gdyż znalazły one swoje oparcie w konsekwentnej relacji A. K., który był świadkiem zawierania owej umowy i przekazywania pieniędzy oskarżonemu przez pokrzywdzonych. Sąd Rejonowy dokładnie uzasadnił swoje ustalenia co do tego, że w dniu 9 grudnia 2010 r. faktycznie doszło do zawarcia umowy pożyczki między oskarżonym a H. H. (1) i E. H. na kwotę 198.000 zł. i poświęcił obszerny fragment uzasadnienia na wyjaśnienie toku rozumowania, który doprowadził go do takiego przekonania, zaś skarżący w apelacji skutecznie go nie podważyli.

Odnosząc się zaś do czynu popełnionego na szkodę A. S. nie można zgodzić się z twierdzeniem skarżącego, iż wymagalność roszczenia wynikającego z zawartej przez strony w dniu 8 października 2009 r. w formie aktu notarialnego umowy o dzieło, uzależniona była od ziszczenia się warunku nie wskazanego w ogóle w umowie, a mianowicie od wywłaszczenia i sprzedaży nieruchomości, na co strony miały się ustnie umówić. Zasadnie w tym zakresie w oparciu o zeznania A. S. Sąd I instancji przyjął, że oskarżony w uzgodnionym umownie terminie nie zapłacił pokrzywdzonemu wynagrodzenia. Wbrew bowiem stanowisku skarżącego z zeznań pokrzywdzonego w żaden sposób nie wynika, że strony zawarły ustne porozumienie co do terminu zapłaty wynagrodzenia za wykonanie umowy a zawarcie umowy w formie aktu notarialnego nastąpiło jedynie z inicjatywy oskarżonego i jego żony. Świadek na rozprawie w dniu 26 października 2015 r. podał wprawdzie, że zawarcie umowy w formie aktu notarialnego zostało na nim „wymuszone”, ale zeznał także: „Ktoś mi powiedział, żebym zawarł taką umowę, bo to co robi pan H. to jest zabawa w kotka i myszkę”. Z powyższego wynika, że pokrzywdzony zawarł umowę w takiej formie właśnie dla zabezpieczenia swoich roszczeń w obawie przed niewywiązaniem się przez oskarżonego z postanowień umowy. Pokrzywdzonemu zależało jedynie na otrzymaniu wynagrodzenia za wykonaną pracę, dlatego też - dysponując stosownym aktem notarialnym, w którym oskarżony poddał się egzekucji - nie żądał jego ścigania.

Sąd Rejonowy właściwie ocenił zgromadzone w toku postępowania dowody, poprawnie odrzucając wyjaśnienia oskarżonego i przeciwstawiając im dowody z zeznań pokrzywdzonych oraz dokumentów wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, z których wynika bezsprzecznie, że oskarżony był dłużnikiem pokrzywdzonych. Właściwie także ocenił Sąd Rejonowy, że po wyzbyciu się jedyne go składnika swojego majątku i zawarciu umowy o rozdzielenie majątkowej małżeńskiej - co niewątpliwie było działaniem celowym - oskarżony mógł praktycznie bez żadnych konsekwencji uchylać się od spłaty zobowiązania wobec pokrzywdzonych, jak bowiem wynika z akt postępowania egzekucyjnego prowadzonego na rzecz A. S. postępowanie to ostatecznie zostało umorzone jako bezskuteczne. Nie ulega wątpliwości, że celem darowizny było spowodowanie, aby oskarżony nie dysponował już jakimkolwiek składnikiem majątkowym, z którego można by skutecznie prowadzić egzekucję. Oczywiście jest również, iż na skutek

takiego działania oskarżonego doszło do udaremnienia zaspokojenia wierzycieli, zaś skutek ten oskarżony z pewnością przewidywał i godził się na to. W świetle powyższego Sąd I instancji dokonał trafnej subsumpcji zachowania się oskarżonego pod znamiona czynu zabronionego z art. 300 § 1 i § 2 k.k.

Sąd I instancji w obszernym i wnikliwym uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia wszystkie te okoliczności przedstawił i szczegółowo je omówił, zaś Sąd Okręgowy w pełni argumentację tam zawartą akceptuje. obrońcy oskarżonego w swej apelacji nie przedstawili zaś żadnych nowych istotnych okoliczności mogących mieć wpływ na zmianę wyroku, w związku z czym Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, iż brak jest podstaw do zmiany skarżonego wyroku po myśli skarżących.

Kierunek środka zaskarżenia obligował Sąd Okręgowy do całościowej oceny rozstrzygnięcia, w tym również przeprowadzenia kontroli instancyjnej wyroku w części dotyczącej wymierzonej J. H. kary. W ocenie Sądu II instancji wymierzonej oskarżonemu kary 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na 4 lata próby oraz kary grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 20 złotych w połączeniu z zawartym w zaskarżonym wyroku obowiązkiem probacyjnym nie można uznać za rażąco nadmiernie surowe.

Podzielając zatem w pełni argumentację Sądu I instancji, a także nie dopatrując się w wymiarze kary cech rażącej surowości, Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok w całości utrzymał w mocy.

Orzeczenie o kosztach oparto na przepisach art. 636 § 1 k.p.k. oraz art. 8 ustawy o opłatach w sprawach karnych.